

Expozícia Czuczor Gergely – život a dielo

Gergely (pôvodným menom István, Gergely bolo jeho rehoľné meno) Czuczor sa narodil 17. decembra 1800 v Andovciach, v rodine zámožnejšieho gazdu.

Študoval na strednej škole v Nitre, v Ostrihome a napokon svoje stredoškolské štúdiá ukončil v Bratislave. Napriek snahám otca, ktorý z neho chcel mať vojaka, sa v roku 1817 ako 17 ročný, spolu so svojim bratrancom Istvánom Jedlikom prihlásil do rádu benediktínov v Pannonhalme. Štúdium filozofie ukončil na lýceu v Rábe. Teológiu začal študovať v roku 1820 v Pešti, avšak pre chorobu sa musel vrátiť do Pannonhalmy a tam ukončiť svoje štúdiá. V roku 1824 ho vysvätili a následne začal vyučovať v Rábe. V roku 1830 bol premiestnený do Komárna, kde vyučoval rečníctvo a neskôr poéziu. V roku 1831 sa stal externým členom Maďarskej akadémie vied.

Ako spisovateľ a básnik prispel k rozvoju maďarského národného eposu a balád (napr. Augsburgi ütközet, 1824). Je autorom hrdinských epických básní s vlasteneckou tematikou. Jeho revolučná báseň Riadó, ktorú publikoval v decembri 1848 v Kossuth Hírlap patrila popri básniach Sándora Petőfiho k najrevolučnejším. Za túto báseň bol odsúdený na 6 rokov vo väzení v Kuffstein. Zásluhou Maďarskej akadémie vied ho v roku 1851 z väzenia prepustili. Jeho najvýznamnejšou jazykovednou prácou je šesťzväzkový Slovník maďarského jazyka, ktorý bol dokončený zásluhou Jánoša Fogarasiho.

Gergely Czuczor zomrel v Pešti 9. septembra 1866.

